

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věc

žalobce: **G. V.**
zastoupen Mgr. Tomášem Těšitelem, advokátem
se sídlem Třída Edvarda Beneše 1527/76, Hradec Králové

proti
žalovanému **Ministerstvo vnitra**
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. května 2018, č. j. OAM-76/LE-LE05-LE05-2016, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Toto rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu podanou žalobou, v níž uvedl, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen také „ČR“) byl zkrácen na svých právech. Namítal, že žalovaný porušil ustanovení § 2 odst. 1 správního řádu, neboť nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, ustanovení § 3 ve spojení s § 2 odst. 4 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a nepřihlédl k okolnostem případu, ustanovení § 12, 14 a 14a zákona o azylu, ustanovení § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť nezjistil všechny rozhodné okolnosti, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a rozhodnutí nelze považovat za přesvědčivé, ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu, neboť nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo, ustanovení § 52 správního řádu, protože neprovedl důkazy potřebné ke zjištění stavu věci a konečně ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť v odůvodnění rozhodnutí neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu zákona o azylu.
3. K výzvě soudu žalobu podáním ze dne 25. 6. 2018 upřesnil. Nezákonost napadeného rozhodnutí spatřuje v tom, že se žalovaný řádně nevypořádal se všemi skutečnostmi významnými pro rozhodnutí ve věci a porušil tak ustanovení § 2 a § 3 správního řádu.
4. Dle názoru žalobce pochybil žalovaný především tím, že se odpovídajícím způsobem nevypořádal s obsahem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany a skutečnostmi uvedenými při ústním pohovoru, zejména pak s tvrzeními, že mu v případě návratu do země původu hrozí nebezpečí vážené újmy z důvodu aktuální neznalosti místních poměrů v důsledku dlouhodobého pobytu mimo území Ukrajiny, neboť tuto opustil již v roce 2007. Rozhodnutí žalovaného tak může žalobce vystavit situaci, kdy bude v zemi původu zcela bez prostředků a nebude schopen postarat se ani o své základní potřeby, neboť jak v pohovoru uvedl, rodinu již fakticky o pomoc požádat nemůže, neboť má pouze nezletilou dceru.
5. Vzhledem k absenci reálně existujících rodinných a ekonomických možností v zemi původu, které žalobce v jednání před správním orgánem popsal, je zjevné, že v zemi jeho původu není ani osoba, na kterou by se mohl obrátit s žádostí o pomoc. Tuto situaci jasně dokresluje žalobcem popsané důvody jeho vycestování spočívající mimo jiné v drsném napadení ze strany mafiánských skupin a celkově neuspokojivé sociální situaci. Tento soubor tíživých okolností, pak není žalovaným v napadeném rozhodnutí adekvátně zohledněn.
6. Žalovaný rovněž dle názoru žalobce nepostupoval zcela v souladu se smyslem zákona o azylu, a to zejména s § 14 zákona o azylu, pokud nebral v úvahu žalobcovy vazby v místě jeho pobytu na území České republiky, které si žalobce budoval po celou dobu svého pobytu. Významnou část tohoto období trávil žalobce prací, při které si vytvořil vazby, jež by on sám mohl popsat jako velmi blízké a v zásadě až rodinného charakteru. Toto zázemí mu navíc poskytuje pocit bezpečnosti a situace v České republice je na rozdíl od Ukrajiny politicky a militárně klidná. Tyto skutečnosti mu nahrazují právě azylově relevantní aspekty života, které na Ukrajině postrádal a které vedly k jeho odchodu. Důkazem těchto vazeb je podle žalobce i podpora jeho známých v záležitosti azylu.
7. Je přitom dle žalobce důležité vnímat podmínky pro udělení azylové ochrany i v kontextu nikoliv absolutního a striktního výkladu zákona a nepožadovat po žadatelích využití všech možností a pokusů o ochranu ze strany místních zodpovědných orgánů. Zejména za situace, která vyplývá z přiložených podkladů, je totiž jasné, že tyto neplní a ani nemohou plnit požadovanou funkci být v minimálním rozsahu a nedá se tak očekávat, že by pomohlo vznesení trestního oznámení na konkrétní politicky chráněné

osoby u soudu, který jako možnou instituci k hájení základních práv žalobce, žalovaný nabízí.

8. Žalobce má dále za to, že informace obsažené v databance ČTK nejsou pro své obecné zaměření způsobitelným podkladem pro posouzení žádosti žalobce z hlediska jím uváděných důvodů. Vzhledem k tomu, že Ministerstvo zahraničních věcí České republiky je ústředním orgánem státní správy téhož státu jako žalovaný, nepovažuje informace, jejichž zdrojem je toto ministerstvo, za dostatečné pro posouzení své žádosti. Další podklady opatřené žalovaným pak žalobce považuje za tendenční a neobjektivní, a to zejména s ohledem na aktuální situaci na Ukrajině a zájmy subjektů, které tyto podklady zpracovaly, na ukrajinské otázky. Žalobce poukázal na neaktuálnost uvedených podkladů, vadí mu absence zprávy Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky.
9. Žalobce se rovněž domnívá, že žalovaný pochybil, pokud se ve svém rozhodnutí řádně nevypořádal s otázkou životní situace lidí, kteří patří mezi politické odpůrce systému, mezi které by byl žalobce v případě návratu zařazen, a kteří nemají na Ukrajině možnost se před politickou mocí schovat, neboť tato je dokáže vystopovat kdekoli i za předpokladu, že ta či ona strana není zrovna aktuálně u moci. Žalobce v tomto směru dovozuje své zařazení do této skupiny lidí z pohovoru před žalovaným vedeným v ruském jazyce a zjevné nevraživosti místního obyvatelstva proti rusky mluvícím jedincům. V tomto kontextu pak žalobce zejména upozornil na ohrožení života uvedených osob v důsledku zoufalého nedostatku jakékoliv snahy původce těchto napadení a ohrožení základních lidských práv postihovat ze strany státní moci. On sám by se přitom v případě návratu do země svého původu ocitl v přesně jejich pozici.
10. Žalobce má tedy za to, že důvody, které v průběhu řízení uvedl, dostatečně odůvodňují závěr o splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany, a to přinejmenším ve formě humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, případně doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, ale i dalších ustanovení azylového zákona, které žalobce zmiňuje ve své žalobě.
11. Navrhl proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil pro jeho nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

12. Úvodem žalovaný poukázal na skutečnost, že přezkoumávána je již čtvrtá neúspěšná žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany na území ČR, jedenkrát o udělení žádal ve Francii - rovněž s negativním výsledkem. Žalobce není a nebyl členem žádné politické strany, organizace či hnutí a žádným způsobem se veřejně neangažoval, nadto se státními orgány před vycestováním ze země problémy neměl. V průběhu správního řízení tedy žalovaný ani nezjistil, že by žalobci hrozilo reálné nebezpečí vážné újmy tak, jak je požadováno v § 14a zákona o azylu. Skutečnost, že žalobce žije od roku 2007 v zahraničí je jeho svobodné rozhodnutí. V případě návratu na Ukrajinu bude ve stejném postavení jako tisíce dalších osob vracejících se zpět a bude nucen se o sebe postarat jako tyto osoby. Ani málo rozvinutý sociální systém, který z pohledu vyspělých zemí neposkytuje nemajetným osobám dostatečnou pomoc v hmotné nouzi, sám o sobě pronásledování nezakládá. Sociální práva nepatří mezi základní lidská práva ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) původní či nové kvalifikační směrnice.
13. Žalobce v zemi původu žádné azylově relevantní potíže neměl (obavy ze členů mafie). Jestliže žalobce nebyl spokojen s prací policie, měl možnost obrátit se na příslušné orgány tyto stížnosti řešící (např. prokuratura), tento však všech možností domoci se ochrany svých práv nevyužil a ze země původu vycestoval. Žalovaný se v napadeném

rozhodnutí zabýval také soukromou situací a rodinným životem žalobce v rámci § 14 zákona o azylu, avšak neshledal opodstatněnost pro jeho udělení, žalovaný nezjistil ani sám žalobce neuváděl žádné mimořádné okolnosti. Žalobce je plnoletou, plně právně způsobilou osobou, s dobrým zdravotním stavem, praceschopný, rozvedený. Dále od jím popisovaných potíží v zemi původu je již značný časový odstup. Dle žádosti o udělení mezinárodní ochrany na Ukrajině žijí jeho rodiče, bratři a dcera, osamělý by se tam necítil.

14. Pokud se jedná o použité informace o zemi původu, tyto považuje žalovaný v daném případě za aktuální, dostatečné a objektivní, žalovaný při posuzování situace na Ukrajině vycházel také z mnoha informací z roku 2017, 2018, včetně nevládních organizací. Pokud se jedná o zprávy MZV ČR jako podklad pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, tyto se v řízení používají již cca 20 let, což svědčí o jejich nezávislosti i objektivitě, přičemž jejich zpochybňování je bezpředmětné a účelové. Žalovaný rovněž nemá zákonem danou povinnost, jaké konkrétní informace musí použít v rámci svého rozhodování.
15. Konečně žalovaný uvedl, že žalobce v průběhu správního řízení vůbec nenamítal, že by v souvislosti s ruským jazykem měl v zemi původu nějaké problémy či že by mu tyto hrozily, proto tuto námitku uvedenou až v podané žalobě považuje žalovaný také za účelovou - v podané žádosti žalobce sdělil, že hovoří taktéž ukrajinským jazykem. Před vycestováním ze země původu žalobce žil v obci Kolomyja ležící v Ivanofrankovské oblasti, která je pod kontrolou ukrajinské centrální vlády a ani v srpnu 2018 zde žádný ozbrojený konflikt neprobíhá. Navrhl proto zamítnutí žaloby.

IV. Jednání soudu

16. K jednání soudu, které žalobce požadoval, se nakonec žalobce bez omluvy nedostavil, přestože byl ustanoveným zástupcem o termínu jednání informován.
17. Při jednání zopakovali účastníci obsahy svých přednesů, přičemž na svých stanoviscích setrvali. Návrhy na doplnění dokazování neměla ani jedna strana sporu.

V. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

18. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „s. ř. s.“).
19. V přezkumném řízení soud ověřil z obsahu správního spisu následující rozhodné skutečnosti.
20. Žalobce požádal poprvé o mezinárodní ochranu v České republice v roce 2007, ovšem jeho žádost byla jako zjevně nedůvodná žalovaným zamítnuta. Druhou žádost podal v květnu 2012, řízení o ní bylo žalovaným zastaveno pro nepřípustnost. Třetí žádost podal žalobce v září 2012 se stejným procesním vyústěním.
21. Současnou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice podal žalobce dne 7. 7. 2016. Prvotní údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany poskytl žalobce dne 13. 7. 2016. Uvedl, že nikdy nebyl členem politické strany ani jinak politicky aktivní. Je rozvedený, na Ukrajině má nezletilou dceru. Do České republiky přišel v roce 2007, třikrát neúspěšně žádal o azyl, v roce 2013 žádal také neúspěšně ve Francii. Zdravotně je zcela v pořádku. Jako důvod žádosti uvedl, že na Ukrajině má velký problém, kvůli kterému se tam nemůže vrátit.
22. Téhož dne s ním byl proveden pohovor za přítomnosti tlumočnicka do jazyka ruského. Obsah pohovoru je podrobně popsán v odůvodnění napadeného rozhodnutí, krajský

- soud na ně proto v podrobnostech odkazuje.
23. Žalobce v průběhu pohovoru uvedl, že z Ukrajiny odejel, protože tam měl problém s místní mafií. Zdědil atraktivní pozemek, který chtěl prodat. Ze zájemců se ale vyklubali členové místního podsvětí, v jejichž čele byl tzv. „vor v zakone“. Řekli mu, že mu dají jenom třetinu toho, co původně požadoval. Chytili ho a zbili, když jim pozemek nechtěl za tuto cenu prodat. Šel na policii, ale tam mu policista sdělil, že se asi zbláznil, že to má nechat být. Večer mu volala mafie a o oznámení na policii už věděla. Na nic proto nečekal a odjel přes Polsko do České republiky. Dále uvedl, že si ho v roce 2009 našli i v Praze, zbili ho v jeho bytě, řekli mu, že dluží velké peníze, ta částka každým rokem naskakuje, už to je prý 200 000 USD. Kdyby se vrátil na Ukrajinu, tito lidé jej zabijí, mají všude kontakty. Žalobce připustil, že o mezinárodní ochranu žádá ze stejných důvodů, jako v předešlých případech. Nic se nezměnilo, situace je horší v tom, že dlužná částka postupně narůstá.
24. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel zejména ze Zprávy o stavu lidských práv na Ukrajině Vysokého komisaře OSN pro lidská práva z 12. 12. 2017 za období od 16. 8. do 15. 11. 2017, z materiálu organizace Freedom House „Svoboda ve světě 2018 – Ukrajina“ z ledna 2018, z informace MZV ČR ze dne 3. 8. 2017, č. j. 107318/2017-LPTP (situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí), z Výroční zprávy Amnesty International 2018 ohledně Ukrajiny z 22. 2. 2018, z Výroční zprávy organizace Human Rights Watch 2018 ze dne 18. 1. 2018, z informace OAMP MV ČR Ukrajina – situace v zemi ze dne 22. 1. 2018.
25. Žalovaný dále odkázal na Informace MZV ČR ze dne 21. 5. 2015, č. j. 98848/2015-LPTP, ze dne 9. 10. 2015 č. j. 115045/2015-LPTP a ze dne 3. 6. 2016 č. j. 103518/2016-LPTP, na zprávu Freedom House „Svoboda ve světě 2016 – Ukrajina“ z ledna 2016, na Výroční zprávu Amnesty International 2018 ohledně Ukrajiny z 24. 2. 2016, na Výroční zprávy organizace Human Rights Watch 2018 z ledna 2016, na Zprávu OHCHR o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 3. 3. 2016, na Zprávu ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv na Ukrajině ze dne 13. 4. 2016 a na Zprávu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze září 2015.
26. Po skončení pohovoru byla žalobci dána opakovaně možnost dle § 36 odst. 3 správního řádu seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Žalobce této možnosti využil, žádné doplnění podkladů či dokazování nežádal.
27. Na základě takto zjištěného skutkového stavu věci poté dospěl krajský soud k následujícím právním závěrům.
28. Pokud jde o důvodnost dalších žalobních tvrzení, krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
29. Před vlastním hodnocením existence důvodů pro udělení mezinárodní ochrany žalobci považuje krajský soud za vhodné vypořádat se nejprve s žalobcovou námitkou, že

žalovaný porušil § 50 odst. 4 správního řádu, tedy že nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, zejména k informacím o zemi původu.

30. Této výtce nemůže krajský soud přisvědčit. Není pravdou, že by žalovaný vycházel z nedostatečně prokázané situace na Ukrajině. Žalovaný si opatřil jako podklady pro své rozhodnutí aktuální materiály týkající se nejen politické a bezpečnostní situace v zemi, ale i situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, a zprávy ohledně svobody na Ukrajině (viz shora). Tyto podklady nebyly v době rozhodování správního orgánu zastaralé a věrně odrážely situaci v zemi původu žalobce. V mezidobí pak nedošlo na Ukrajině k tak zásadním společenským změnám, které by použitelnost těchto zpráv znehodnocovaly a jejich závěry jsou tak aktuální i ke dni rozhodování soudu. Krajský soud zdůrazňuje, že se nejednalo pouze o podklady vypracované ministerstvy vnitra či zahraničních věcí České republiky. Ze shora uvedeného přehledu je zřejmé, že podstatnou část těchto podkladů tvořily informace vypracované neziskovými mezinárodními organizacemi zaměřenými na monitorování a hodnocení dodržování lidských práv v různých zemích světa, nechyběla ani stanoviska Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, jichž se dovolával žalobce. V průběhu soudního řízení pak žalobce nepředložil, ani neodkázal, na žádné jiné materiály a dokumenty, které by informace získané žalovaným ze shora citovaných podkladů jakkoliv (natož relevantní způsobem) zpochybňovaly.
31. Žalovaný následně obsah opatřených podkladů a informací dle názoru krajského soudu také s ohledem na žalobcova skutková tvrzení přiléhavým a správným způsobem vyhodnotil, jak plyne z níže uvedeného hodnocení soudu.
32. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
33. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
34. Ze shora uvedené citace je zřejmé, že existenci některého ze zákonných důvodů pro udělení azylu žalobce ani netvrdil. Jediným důvodem, pro který opustil Ukrajinu, byl konflikt se soukromými osobami, jak žalobce uváděl, členy mafie v místě, kde žil. O pomoc státních orgánů v podstatě vůbec nepožádal, resp. rozhodl se odjet z vlasti ihned poté, co po oznámení na policii byl policistou varován a dozvěděl se, že členové podsvětí o jeho návštěvě policie ví. Na ochranu před těmito osobami ze strany státních orgánů žalobce v podstatě rezignoval, ačkoliv z jeho výpovědi nevyplývalo, že by do té doby měl s policií ať už on či někdo z jeho známých konkrétní špatné zkušenosti.
35. Problematicke, zda žalobcem popsaná skutková situace může být relevantní z hlediska udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se žalobce velmi podrobně zabýval na str. 5 až 7 napadeného rozhodnutí. S jeho závěry skutkovými i právními, jakož i judikatorními stanovisky správních soudů, na které žalovaný průběžně odkazoval, se krajský soud ztotožňuje a dovolí si na ně v podrobnostech odkázat, aby stejnými slovy neříkal totéž.

36. Ostatně v doplnění žaloby ani sám žalobce naplnění zákonných podmínek pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu neakcentoval, výslovně zdůrazňoval pouze naplnění podmínek dle § 14 a dle § 14a zákona o azylu.
37. Krajský soud tak uzavírá, že s ohledem na důvody, které žalobce uvedl jako příčinu odchodu z Ukrajiny, nepřichází aplikace ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu ani § 12 písm. b) téhož zákona v úvahu.
38. Ani ohledně úvah žalovaného o neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu žalobci neshledal krajský soud žádné jeho pochybení a konkrétně je nezpochybňuje ani žalobce.
39. Ten ale vytýkal správnímu orgánu, že nesprávně posoudil důvody pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Podle něho, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
40. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, žalobce se jeho udělení v průběhu správního řízení výslovně nedomáhal, a samotné udělení je tak zcela na volné úvaze správního orgánu. Rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.
41. K humanitárnímu azylu se opakovaně vyjadřoval ve své judikatuře rovněž Nejvyšší správní soud. Lze tak odkázat např. na jeho rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, v němž se uvádí: *„Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“*
42. Žalovaný se problematikou humanitárního azylu zabýval na str. 7 napadeného rozhodnutí. V rámci své úvahy hodnotil zejména zdravotní stav žalobce. Ten se totiž v průběhu správního řízení humanitárního azylu vůbec nedomáhal a neuváděl v souvislosti s tím žádné skutečnosti, proto které by se žalovaný byl povinen touto problematikou zabývat podrobněji, než jak učinil v napadeném rozhodnutí.
43. Teprve v žalobě přišel s tvrzením, že v jeho případě existují důvody hodné zvláštního zřetele odůvodňující udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Ty ale nespátkoval v žádných nových skutečnostech, které by v průběhu správního řízení neuvedl. Naopak. V souvislosti s tím znovu toliko zopakoval, jak dlouho již na území České republiky pobývá, že je zde integrován, má zázemí, přátele, kteří jej podporují. Vyjádřil obavy z toho, že naopak na Ukrajině již dlouho nežil, neumí se v tamním prostředí již pohybovat, nemá tam žádné známé a zpřetrhány byly i rodinné svazky. Tyto skutečnosti ale dle krajského soudu důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu, jakož i ve smyslu shora citované judikatury, nepředstavují.

44. Nelze než přisvědčit názoru žalovaného obsaženému ve vyjádření k žalobě, že žalobce je plnoletou, plně právně způsobilou osobou, s dobrým zdravotním stavem, praceschopný, a že by při svém návratu na Ukrajinu byl ve zcela stejné situaci, jako mnoho jiných osob navracejících se na Ukrajinu. O pevnosti jeho zázemí v České republice, jakož i o síle jeho vazby na Českou republiku lze pak pochybovat, protože žalobce tato svoje tvrzení žádným způsobem nekonkretizoval. Neoznačil jedinou osobu, k níž by měl na území České republiky vytvořen nějaký bližší vztah, navíc v roce 2013 žádal o udělení mezinárodní ochrany ve Francii, takže mu nečinilo nejmenší potíže Českou republiku opustit.
45. Krajský soud má tedy za to, že žalovaný v rámci správního uvážení v otázce naplnění zákonných podmínek pro udělení humanitárního azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem, jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.
46. Následně se tedy krajský soud věnoval žalobní námitce, v níž žalobce vyjádřil přesvědčení, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu.
47. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
48. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení (viz shora), které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální v době vydání rozhodnutí.
49. S ohledem na shora vymezený předmět přezkumu krajský soud toliko ve stručnosti konstatuje, že žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť Ukrajina patří mezi státy, které trest smrti zrušily, a to pro všechny trestné činy.
50. Žalovaný se vypořádal i s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když mj. přiléhavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalobcem popisované potíže nelze subsumovat pod výše definovanou hrozbu vážné újmy.
51. Nadto, jak plyne z podkladů, které si žalovaný před svým rozhodnutím opatřil a které jsou založeny ve správním spise, situaci na Ukrajině nelze označit za případ, kdy by státní orgány nebyly schopny a ochotny zajistit ochranu svým občanům, jak naznačil

- žalobce ve své žalobě. Pouhá skutečnost, že tak žalobce neučinil, nemůže odůvodňovat závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, resp. že by byla poskytnuta neúčinně (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003).
52. Krajský soud zdůrazňuje, že bylo postaveno najisto, že žalobce se sice obrátil po té, co byl zbit a bylo mu vyhrožováno členy místní mafie na policii, ale prakticky ihned po té, aniž by jakkoliv vyčkal výsledku tohoto svého podání a činnosti policie v jeho věci, Ukrajinu opustil. Neuvedl přitom jedinou svoji konkrétní negativní zkušenost s policií, z níž by mohl důvodně dovozovat, že by mu pomoc neposkytla. Na tuto možnost ale bez dalšího zcela rezignoval a bagatelizuje ji i v žalobě, ovšem bez uvedení jakéhokoli konkrétního důvodu.
53. Z podkladů obstaraných žalovaným plyne, že Ukrajina se sice potýká s vysokou mírou korupce, která má vliv i na činnost státních orgánů, ale stát se snaží s touto situací bojovat a státní orgány procházejí v tomto směru reformou. Rozhodně obsah těchto zpráv nepodporuje žalobcův striktní názor, že státní orgány na Ukrajině včetně policie, prokuratury a soudů nefungují a nejsou schopny poskytnout občanům účinnou ochranu.
54. V podrobnostech ohledně vypořádání se žalovaného s touto problematikou odkazuje krajský soud na str. 8-9 napadeného rozhodnutí, přičemž se skutkovými i právními závěry žalovaného zde obsaženými se plně ztotožňuje. Krajský soud tedy souhlasí s názorem žalovaného, který neshledal, že by žalobci při návratu do vlasti reálně hrozilo nebezpečí ve smyslu § 14a zákona o azylu.
55. Žalovaný se vypořádal i s otázkou, zda by žalobci mohla hrozit nějaká újma v souvislosti s tím, že v zahraničí požádal o mezinárodní ochranu. Zde odkázal na Informaci MZV ČR ze dne 3. 8. 2017, č. j. 107318/2017-LPTP, z níž vyplývá, že zastupitelskému úřadu ČR v Kyjevě není známo, že by neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po návratu na Ukrajinu byli nějakým způsobem perzekuováni, diskriminováni či znevýhodňováni ze strany státních orgánů či soukromých osob, zvláště pokud se nejedná o navrátilivší se uprchlíky z Ruské federace. Situace po návratu do vlasti po dlouhém pobytu v zahraničí je velmi individuální, tito občané však většinou nečelí větším problémům, než ostatní občané Ukrajiny. Tato zpráva tedy vyvrací žalobcovu obavu, kterou uvedl (a nutno zdůraznit, že poprvé) v doplnění žaloby, že by jakožto osoba mluvící ruským jazykem mohl být po návratu na Ukrajinu jakkoliv znevýhodňován či dokonce diskriminován.
56. Krajský soud tak plně souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobci v případě návratu do vlasti hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, ani ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech, nehrozí.
57. Problematicke existence zákonných důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu se žalovaný věnoval na str. 10 napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že z informačních zdrojů vyplývá, že se bezpečnostní situace na Ukrajině relativně uklidnila a nadále zůstává klidná, ale že situace na východu Ukrajiny je stále napjatá, konkrétně se to týká Doněcké a Luhanské oblasti, kde může docházet (a dochází) k ozbrojeným konfliktům. Krajský soud k tomu dodává, že uvedené hodnocení je plně aktuální i pro současnou situaci.
58. Pokud jde o bezpečnostní situaci na Ukrajině, pak Nejvyšší správní soud opakovaně připomíná, že na východní Ukrajině, tj. té části země, kde se vnitřní konflikt geograficky ustálil, jeho intenzita výrazně kolísá a nelze ho hodnotit jako tzv. totální konflikt vykazující vůči žadatelům o mezinárodní ochranu konkrétní individualizované nebezpečí (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2016, č. j. 6 Azs 155/2016).

- 33, ze dne 25. 9. 2017, č. j. 5 Azs 134/2017 – 24, ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 226/2017 – 31, nebo ze dne 17. 8. 2017, č. j. 10 Azs 112/2017 – 42, ze dne 29. 11. 2017, č. j. 2 Azs 363/2017 – 35, ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017 – 27 nebo ze dne 24. 9. 2018, č. j. 5 Azs 55/2017-27 atp.).
59. Navíc žalobce bydlel před svým odjezdem ve městě Kolomyja, tedy na západní Ukrajině, v Ivanofrankovské oblasti, tedy v území, které je plně pod kontrolou ukrajinských státních orgánů a shora zmíněné ozbrojené konflikty zde neprobíhaly, neprobíhají a reálně taková hrozba neexistuje ani do budoucna. Nutno také zdůraznit, že žalobce v podstatě žádné obavy v tomto směru ani nevznášel a netvrdil. Krajský soud proto uzavírá, že neshledal ani existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
60. Závěrem žalovaný zdůvodnil, jakým způsobem dospěl k závěru, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Ani k těmto závěrům nemá krajský soud výhrad.
61. Má proto po provedeném přezkumu za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona a azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně v podrobnostech odkázat.
62. Pro úplnost soud konstatuje, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana ve smyslu tohoto ustanovení. Proti neudělení této formy doplňkové ochrany navíc žalobce po upřesnění a doplnění žaloby nebrojil.
63. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), neporušil tedy ani zásadu volného hodnocení důkazů.
64. Žalobou napadené rozhodnutí tedy bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
65. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Při jednání soudu se však žalovaný náhrady nákladů řízení vzdal.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 2. dubna 2019

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce